

А. Р. ШИМКО

аспірант кафедри
господарського права
Національного юридичного
університету імені Ярослава Мудрого,
Харків

ПУБЛІЧНІ ІНТЕРЕСИ У СФЕРІ ЛІЦЕНЗУВАННЯ ГОСПОДАРСЬКИХ ОПЕРАЦІЙ ІЗ МЕТАЛОБРУХТОМ

У статті досліджено сутність публічних інтересів у сфері ліцензування господарської діяльності щодо заготівлі, переробки та експорту металобрухту. Визначена стратегічна важливість сфери обігу металобрухту як підгалузі металургійної промисловості. Висвітлені проблемні питання та недоліки господарсько-правового забезпечення ліцензування досліджуваної діяльності.

Ключові слова: ліцензування операцій з металобрухтом, регулювання обігу металобрухту, операції з металобрухтом.

Постановка проблеми. Необхідність формування принципово нової системи державного управління, у тому числі й у сфері господарювання, вдосконалення з цією метою діяльності державних органів, з одного боку, та успішний розвиток підприємництва та інших видів господарювання як запорука розвитку усього суспільства та держави — з другого, зумовлює актуальність та важливість дослідження проблем ліцензування господарської діяльності, його сутності та значення, змісту та об'єктів, повноважень посадових осіб щодо виконання та застосування його правових норм тощо. Подібні дослідження необхідні також з точки зору потреб розвитку та подальшого удосконалення й систематизації господарського законодавства, розробки проєктів нормативних актів [1, с. 76].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Актуальність зазначених питань підтверджується також тим, що ліцензування як засіб державного регулювання господарської діяльності постійно знаходиться в центрі уваги юри-

дичної науки. Позитивною тенденцією для науки господарського права є дослідження вченими господарсько-правового забезпечення окремих сфер господарської діяльності та економічної політики в цілому. Ліцензування як елемент організаційно-господарських відносин займає не останнє місце у дослідженні галузевого господарсько-правового забезпечення, зокрема правове регулювання обігу лікарських засобів та аспекти ліцензування у цій сфері висвітлено у працях В. М. Пашкова [2], а ліцензування як один з інструментів формування економічної політики держави досліджено у наукових роботах Д. В. Задихайла [3].

Формулювання цілей. Метою дослідження є виявлення особливих публічних інтересів держави у сфері ліцензування операцій з металобрухтом, а також висвітлення проблемних питань невідповідності чинного господарсько-правового забезпечення ліцензування вказаної діяльності та загальних принципів досліджуваних організаційно-господарських відносин.

Виклад основного матеріалу. Розгляд питання правового регулювання господарських, зокрема організаційно-господарських відносин, набуло актуальності у зв'язку з прийняттям Господарського кодексу України та закріпленням цієї правової категорії. Актуальним для юридичної науки є теоретичне дослідження норм господарського законодавства, що регулюють організаційно-господарські відносини, та розроблення конкретних рекомендацій щодо вдосконалення їхньої практичної реалізації [4, с. 1].

Підтримання економічної системи суспільства в ефективному стані передбачає гнучкі засоби впливу держави на економічні процеси. Окрім податкових, фінансово-кредитних важелів, встановлення порядку ціноутворення, держава застосовує й систему ліцензування певних видів господарської діяльності.

Ліцензування певних видів господарської діяльності згідно зі ст. 14 Господарського кодексу України належить до основних засобів державного регулювання у сфері господарювання, спрямованих на забезпечення єдиної державної політики у цій сфері, узгодження та захист економічних і соціальних інтересів держави, суспільства та окремих споживачів. Ліцензування господарської діяльності має на меті підвищення ефективності та соціальної спрямованості суспільного виробництва, утвердження господарського порядку в економічній системі України. Все це зумовлює актуальність дослідження питань теоретичного аналізу і вдосконалення правового регулювання ліцензування певних видів господарської діяльності [5, с. 158].

Запорукою позитивної результативності організаційно-господарських відносин, зокрема ліцензування господарської діяльності, є чітке визначення мети, цілей та засобів регулювання. На сьогоднішній день у господарському законодавстві України створене досить ефективне правове підґрунтя для забезпечення здійснення ліцензування. Проте як свідчить практика, господар-

сько-правове забезпечення ліцензування діяльності, пов'язаної із здійсненням операцій з металобрухтом, містить значну кількість недоліків та не відповідає загальним державним цілям та принципам процесу ліцензування.

Базовими нормативно-правовими актами, які відіграють визначальну роль у законодавчому закріпленні основних принципів ліцензування та публічних інтересів, є Господарський кодекс України, Закон України «Про ліцензування певних видів господарської діяльності» від 1 червня 2000 р. № 1775-III та ін. Господарсько-правове забезпечення ліцензування господарської діяльності по заготівлі та переробці металобрухту містить також спеціальні законодавчі акти, прийняття яких зумовлено специфікою сфери обороту вторинних металів, це: Ліцензійні умови провадження господарської діяльності із заготівлі, переробки, металургійної переробки металобрухту кольорових і чорних металів від 31 жовтня 2011 р. № 183; Положення, затверджене наказом Міністерства економічного розвитку і торгівлі України «Про комісію з питань ліцензування господарської діяльності із заготівлі, переробки, металургійної переробки металобрухту чорних і кольорових металів, визначення рекомендованих обсягів експорту брухту чорних і кольорових металів, брухту легованих чорних металів, розгляду заявок на видачу ліцензій на експорт товарів та розподілу квот» від 19 квітня 2013 р. № 414; наказ Міністерства економічного розвитку та торгівлі України «Про затвердження Порядку контролю за додержанням Ліцензійних умов провадження господарської діяльності із заготівлі, переробки, металургійної переробки металобрухту кольорових і чорних металів» від 16 грудня 2011 р. № 350; наказ Державного комітету промислової політики України «Про затвердження Порядку проведення перереєстрації ліцензій на здійснення операцій з металобрухтом та Порядку атестації спеціалізованого підприємства» від 8 лютого 2001 р. № 53 та ін.

Щоб дослідити сутність ліцензування господарської діяльності по заготівлі та переробці металобрухту, необхідно визначити мету та цілі, які законодавець очікував від створення параметрів входу у сферу обороту металобрухту.

Оборот металобрухту, будучи підгалуззю металургійної промисловості, становить стратегічне значення для економіки України, оскільки на сьогодні вторинні метали є базовою сировиною для металургійного виробництва. Таким чином, ліцензійні умови для зайняття вказаною господарською діяльністю мають бути відображенням публічних інтересів у функціонуванні досліджуваної підгалузі.

У той час, коли питань щодо приватних інтересів суб'єктів господарювання на ринку металобрухту не виникає, оскільки основною метою господарювання у цій сфері є отримання прибутку від власної господарської діяльності, пов'язаної з оборотом металобрухту, проте складним та суперечливим залишається питання публічного інтересу у сфері обігу вторинних металів.

Ліцензування в загальному розумінні спрямоване на забезпечення державного (публічного) інтересу тому, що передбачає узгодження інтересів суб'єктів господарювання і суспільства в цілому. Метою ліцензування є встановлення особливого державного контролю за здійсненням таких видів діяльності, які мають певні особливості, що пов'язані з реалізацією найбільш важливих публічних інтересів.

Відповідно до ст. 3 Закону України «Про ліцензування певних видів господарської діяльності» основними принципами державної політики у сфері ліцензування є:

- забезпечення рівності прав, законних інтересів усіх суб'єктів господарювання;
- захист прав, законних інтересів, життя та здоров'я громадян, захист навколишнього природного середовища та забезпечення безпеки держави;
- встановлення єдиного порядку ліцензування видів господарської діяльності на території України та визначення його особливостей для окремих видів господарської діяльності, що зумовлені специфікою їх провадження, у законах, що регулюють відносини у відповідній сфері, крім випадків, передбачених Законом;
- встановлення єдиного переліку видів господарської діяльності, що підлягають ліцензуванню;
- запровадження ліцензування окремого виду господарської діяльності у разі недостатності інших засобів державного регулювання господарської діяльності, визначених відповідним законом [6].

Сфера обороту металобрухту, будучи специфічною підгалуззю металургійної промисловості, окрім зазначених принципів та цілей ліцензування в цілому, містить дещо ширший спектр публічних інтересів, що знайшло своє відображення у прийнятті Ліцензійних умов провадження господарської діяльності із заготівлі, переробки, металургійної переробки металобрухту кольорових і чорних металів [7].

Проблема несформованості чіткого публічного інтересу проявляється, зокрема, у нестабільності промислової політики, частій зміні параметрів господарської діяльності, неузгодженості дій заготівників та металургів, нерациональному регулюванні зовнішнього та внутрішнього ринку обігу металобрухту і т. д.

Проте враховуючи економічну інтеграцію України, обрання курсу розвитку ринкової економіки та процесів реструктуризації металургійної галузі, можна сформулювати основні публічні інтереси від функціонування підгалузі заготівлі та переробки вторинних металів.

Насамперед до публічних інтересів від функціонування підгалузі обігу металобрухту слід віднести:

- 1) формування сировинної бази металургійного виробництва. Як відомо, використання вторинних металів у металургійному виробництві дозволяє

здешевити виробництво у 1,5–2 рази порівняно з використанням залізної руди чи іншої альтернативної сировини;

2) фінансовий інтерес держави. Очевидною є пропорційність дохідної частини Державного бюджету від функціонування металургійного комплексу, оскільки основний відсоток дохідної частини від промисловості взагалі припадає саме на гірничо-металургійний комплекс. Також слід зазначити, що економічний інтерес становить оподаткування суб'єктів господарювання, котрі здійснюють операції з металобрухтом на внутрішньому ринку, а також експортно-імпорتنі операції;

3) зовнішньоекономічні інтереси у сфері обігу металобрухту. На сьогоднішній день Україна є впливовим експортером металобрухту за рахунок утворення надлишкових обсягів вторинних металів, що не споживаються всередині країни. Але, на жаль, сфера здійснення імпортно-експортних операцій має безліч недопрацювань з боку держави, що виражається у відсутності злагодженої економічної політики та чіткого механізму господарсько-правового забезпечення проведення зовнішньоекономічної діяльності. Маючи достатній потенціал для систематичного експорту металобрухту, Україна втрачає значні обсяги прибутку з причини нераціонального регулювання зазначених господарсько-правових відносин;

4) екологічний аспект. Полягає у тому, що використання металобрухту у металургійному виробництві на противагу залізній руді та доменному способу виплавки сталі практично не спричиняє негативного впливу на зовнішнє природне середовище. Ця проблема є досить актуальною, оскільки нові технології виплавки сталі передбачають використання суто вторинних металів, коли доменне виробництво може використовувати як металобрухт, так і залізну руду. В цьому аспекті важливе значення має життя та здоров'я громадян, оскільки працюючі промислові потужності за часів колишнього СРСР спричиняють негативні наслідки на стан екології. Тому важливим є сировинне забезпечення впроваджуваних в Україні новітніх технологій у металургійній промисловості;

5) максимальне залучення в оборот вторинних металів. Насамперед це обумовлено необхідністю сировинного забезпечення вітчизняних металургійних комбінатів. Незважаючи на те, що обсяги вторинних металів стабільно утворюються та навіть перевищують попит всередині країни, на сьогодні існує проблема дефіциту металобрухту, внаслідок чого металурги змушені імпортувати сировину. Така ситуація зумовлена відсутністю ефективної економічної політики у сфері та недосконалим господарсько-правовим забезпеченням використання вторинних металів. У зв'язку з процесами реструктуризації металургійної галузі та впровадженням технологій виплавки електросталі, цінність металобрухту зростає як базової сировини для виробництва металопродукції. Таким чином, максимальна акумуляція металобрухту, безумовно, є одним з ключових публічних інтересів;

6) задоволення суспільних потреб щодо забезпечення останнім можливості реалізації металобрухту. Сутність полягає у тому, що створення розгалуженої мережі приймальних пунктів металобрухту безпосередньо впливає на рівень заготівлі та подальшої переробки сировини. Залучення легальним способом у сферу обороту металобрухту нових суб'єктів господарювання є запорукою досягнення високого рівня заготівлі вторинних металів, з одного боку, а з другого — задоволення потреб населення щодо створення можливості останніми реалізовувати металобрухт за адекватними цінами. Таким чином, створення розгалуженої мережі приймальних пунктів по заготівлі брухту металів також належить до сфери публічних інтересів;

7) ефективне та раціональне поводження із вторинними металами. Мається на увазі той факт, що вітчизняне господарське законодавство виокремлює металобрухт як окремий вид сировини з-поміж інших відходів (макулатура, скло, пластмаси та ін.). Це означає, що на вторинні метали поширюється своєрідний режим поводження та використання, а отже, публічним інтересом у цих господарсько-правових відносинах є використання вторинних металів суто за призначенням, у межах визначених Законом України «Про металобрухт» та іншими законодавчими актами. Це стосується раціоналізації процесів утилізації відходів та недопущення використання металобрухту як відходів, поводження з якими регламентується Законом України «Про відходи»;

8) боротьба з тіньовим ринком обороту металобрухту. Суттєвою державною проблемою на сьогодні є той факт, що більшість приймальних пунктів на території України функціонують нелегально. Подолати вказану проблему шляхом притягнення до відповідальності та закриттям пунктів прийому вважається нераціональним, оскільки значний відсоток металобрухту припадає саме на заготівлю нелегальним шляхом. На нашу думку, найкращим способом розв'язання цієї проблеми є створення сприятливих умов для можливості ліцензування діяльності по заготівлі вторинних металів особам, діяльність яких є незаконною. Це питання прямо стосується державних інтересів, оскільки діючі нелегальні пункти прийому виконують важливі функції по заготівлі та мають налагоджену логістику руху вторинних металів. Вважаємо, що слід перевести вказаних суб'єктів у правове поле шляхом внесення змін до ліцензійних умов та порядку її отримання, що дозволить створити легальну розгалужену мережу приймальних пунктів по заготівлі металобрухту.

Підсумовуючи зазначене вище, можна дійти висновку, що для ефективного функціонування сектору здійснення операцій з металобрухтом, держава повинна розробити господарсько-правовий механізм ліцензування цього виду господарської діяльності з акцентом на необхідності створення широкої мережі приймальних пунктів та конкурентоспроможного ринку обігу металобрухту.

Детальний аналіз чинних Ліцензійних умов [7] свідчить, що зміст вказаного нормативного акта суттєво суперечить обраному курсу розвитку ринкової економіки України. Умови для провадження господарської діяльності по заготівлі та переробці металобрухту не відповідають як сучасним господарським правовідносинам, так і промислово-виробничим.

На нашу думку, організаційні та технологічні вимоги отримання ліцензії, а також закріплені окремі види операцій з металобрухтом у межах господарської діяльності цього напряму в цілому, суттєво гальмують розвиток ринкових відносин та унеможливають побудову прозорого конкурентоспроможного внутрішнього та зовнішнього ринку обороту вторинних металів.

Також можна вести мову про опосередковане недотримання вимог норм Закону України «Про ліцензування певних видів господарської діяльності» та Закону України «Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні».

Так, відповідно до ст. 3 Закону України «Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні», метою державної політики у сфері розвитку малого і середнього підприємництва в Україні є:

1) створення сприятливих умов для розвитку малого і середнього підприємництва;

2) забезпечення розвитку суб'єктів малого і середнього підприємництва з метою формування конкурентного середовища та підвищення рівня їх конкурентоспроможності;

3) стимулювання інвестиційної та інноваційної активності суб'єктів малого і середнього підприємництва;

4) сприяння провадженню суб'єктами малого і середнього підприємництва діяльності щодо просування вироблених ними товарів (робіт, послуг), результатів інтелектуальної діяльності на внутрішній і зовнішній ринки;

5) забезпечення зайнятості населення шляхом підтримки підприємницької ініціативи громадян.

2. Принципами державної політики у сфері розвитку малого і середнього підприємництва в Україні є:

1) ефективність підтримки малого і середнього підприємництва;

2) доступність отримання державної підтримки суб'єктами малого і середнього підприємництва;

3) забезпечення участі представників суб'єктів малого і середнього підприємництва, громадських організацій, що представляють інтереси суб'єктів малого і середнього підприємництва, у формуванні та реалізації державної політики в зазначеній сфері;

4) створення рівних можливостей для доступу суб'єктів малого і середнього підприємництва, що відповідають вимогам, передбаченим загальнодержав-

ними, регіональними та місцевими програмами розвитку малого і середнього підприємництва, до участі у виконанні таких програм та для отримання державної підтримки;

5) ефективність використання бюджетних коштів, передбачених для виконання зазначених програм;

6) відкритість і прозорість проведення процедур надання державної підтримки;

7) доступність об'єктів інфраструктури підтримки малого і середнього підприємництва для всіх суб'єктів малого і середнього підприємництва [8].

Як бачимо, держава заінтересована у побудові міцної опори для економіки країни, а саме — розвинутого мікропідприємництва. Проте чинні Ліцензійні умови у сфері здійснення операцій з металобрухтом позбавляють можливості реалізації вищезазначених принципів створення в економіці України розвинутого малого і середнього підприємництва.

Також прикрим є той факт, що розглядувані Ліцензійні умови прямо зумовлюють стрімке поширення та розвиток деструктивних елементів системи економіки України, а саме — монополізму та антиконкурентних узгоджених дій на ринку металобрухту, прямо порушуючи ст. 3 Закону України «Про ліцензування певних видів господарської діяльності», у якій вказано, що ліцензування не може використовуватися для обмеження конкуренції у провадженні господарської діяльності [6].

Отже, зробимо висновок про те, що нинішні Ліцензійні умови прямо зумовлюють утворення монополій на ринку металобрухту та фактично унеможливають розвиток малого підприємництва у цій сфері.

Іншою проблемою чинних Ліцензійних умов є створення сприятливої атмосфери для розширення тіньового сектору обігу вторинних металів, які постачають металобрухт на металургійні комбінати чи іншим крупним заготівникам.

На нашу думку, в нинішніх економічних умовах господарювання державі необхідно створити такі умови для господарської діяльності по заготівлі металобрухту, щоб навпаки стимулювати підприємців займатися вказаною діяльністю. Цього можливо досягти шляхом спрощення процедури отримання ліцензії та перегляду технологічних вимог для заготівників, оскільки чинні Ліцензійні умови відстали від практичних потреб української промисловості.

Актуальним на сьогодні є залучення легальних заготівників в оборот металобрухту у місцях з невеликими обсягами утворення вторинних металів. Насамперед це населені пункти, села та інші території з низькою густотою населення. Проте навіть у вказаних місцях стабільно утворюється металобрухт. У таких місцевостях фактично існують пункти прийому металобрухту, проте вони функціонують у більшості випадків нелегально.

Таким чином, метою реформування системи ліцензування досліджуваної господарської діяльності є:

1) створення сприятливих умов для зайняття заготівлею металобрухту, що передбачає спрощення процедури ліцензування та перегляд чинних умов і внесення змін;

2) забезпечення реалізації принципів підтримки малого та середнього бізнесу;

3) перегляд та реформування чинних видів ліцензій у сфері заготівлі металобрухту з метою рівномірного забезпечення реальної можливості господарювання як малим підприємцям, так і великим. Цього можна досягти шляхом покладення в основу поділу ліцензій на види критерій ступеня переробки та створити декілька рівневу систему ліцензування, від можливості простої заготівлі до повної переробки металобрухту та його експорту.

Висновки. Підбиваючи підсумок, зазначимо, що здійснення операцій з металобрухтом як стратегічно важлива господарська діяльність в нинішніх умовах, безумовно, потребує обов'язкового ліцензування. Проте детальний аналіз актуальної системи організаційно-господарських відносин у сфері обороту металобрухту свідчить про нездатність господарсько-правового законодавства забезпечувати формування та розвиток ринку вторинних металів на засадах та принципах розвинених країн з ринковою економікою, де опора бізнесу — мікропідприємництво.

Вважаємо, що ліцензування як засіб організаційно-господарських повноважень потрібно використовувати розумно, оскільки з його допомогою цілком можливо вдосконалити господарські відносини в обороті вторинних металів шляхом детінізації здійснення операцій з металобрухтом, обмеженні впливу монопольних утворень на ринок сировини та стимулюванні побудови розвинутого та конкурентоспроможного ринку металобрухту.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Барахтян Н. В. Ліцензування господарської діяльності як засіб державного регулювання / Н. В. Барахтян // *Право і суспільство*. – 2012. – № 3. – С. 76–79.
2. Пашков В. М. Правове регулювання обігу лікарських засобів / В. М. Пашков. – К. : МОРІОН, 2004. – 160 с.
3. Задохайло Д. В. Правові засади формування та реалізації економічної політики держави : автореф. дис. ... докт. юрид. наук : спец. 12.00.04 «Господарське право; господарсько-процесуальне право» / Д. В. Задохайло. – Х., 2013. – 38 с.
4. Шпомер А. І. Ліцензування господарської діяльності як різновид організаційно-господарських правовідносин / А. І. Шпомер // *Часоп. Акад. адвокатури України*. – 2011. – № 10. – С. 1–6.
5. Віхров Н. О. Організаційно-господарські зобов'язання з ліцензування господарської діяльності / Н. О. Віхров // *Проблеми цив. та підприємн. права в Україні*. – 2011. – № 1. – С. 158–161.

6. Про ліцензування певних видів господарської діяльності [Електронний ресурс] : Закон України від 01.06.2000 № 1775–III. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1775-14>.
7. Про затвердження Ліцензійних умов провадження господарської діяльності із заготівлі, переробки, металургійної переробки металобрухту кольорових і чорних металів [Електронний ресурс] : наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 31.10.2011 № 183. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z1321-11>.
8. Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні [Електронний ресурс] : Закон України від 22.03.2012 № 4618–VI. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4618-17>.

Стаття надійшла до редакції 17.09.2014.

А. Р. ШИМКО

аспірант кафедри хозяйственного права Национального юридического университета имени Ярослава Мудрого, Харьков

ПУБЛИЧНЫЕ ИНТЕРЕСЫ В СФЕРЕ ЛИЦЕНЗИРОВАНИЯ ХОЗЯЙСТВЕННЫХ ОПЕРАЦИЙ С МЕТАЛЛОЛОМОМ

В статье исследована сущность публичных интересов в сфере лицензирования хозяйственной деятельности по заготовке, переработке и экспорте металлолома. Определена стратегическая важность сферы оборота металлолома как подотрасли металлургической промышленности. Изучены проблемные вопросы и недостатки хозяйственно-правового обеспечения лицензирования исследуемой деятельности.

Ключевые слова: лицензирование операций с металлоломом, регулирование оборота металлолома, операции с металлоломом.

A. R. SHYMKO

Pp.D Student of Department of Economic Law of Yaroslav the Wise National Law University, Kharkiv

PUBLIC INTERESTS IN THE FIELD OF LICENSING OF METAL SCRAP OPERATIONS

Problem setting. The necessity to create a principally new state management system, including in the economic field, determines the topicality of the research of business activity licensing, its nature and significance, a structure and objects, powers of officials regarding the execution and the implementation of certain legislative norms etc. Similar researches are also important from the point of view of development requests, the further improvement and the systematization of economic legislation, the development of legislative acts projects.

Recent research and publications analysis. Licensing as an element of organizational and business relations plays an important role in the research of the branch economic and legislative provision, particularly, the legislative regulation of the medicines circulation and aspects of licensing in this field are considered in papers of V. M. Pashkova; licensing as one of instruments of the state economic policy formation is researched in scientific papers of D. V. Zadykhailo.

Paper objective. The aim of the article refers to the determination of special public interests of a state in the field of scrap metal licensing as well as to the consideration of problem issues of the discrepancy of the current economy and legislative licensing provision and general principles of researched organizational and business relations.

Paper main body. The article is dedicated to the research of the nature of public interests in the field of the scrap metal procurement, alteration and export licensing. The strategic significance of the field of the scrap metal circulation as a branch of the metallurgy industry is determined. Problem issues and disadvantages of the economic and legislation provision of the researched activity licensing are considered.

The guarantee of a positive result of organizational and business relations, including business activity licensing, refers to the prompt determination of an aim, targets and means of the regulation. Nowadays, Ukrainian economic legislation is characterized by the efficient legislative background to perform licensing procedures. But according to practical results, the economic and legislation provision of licensing of the activity related to the scrap metal operations performance contains many mismatches and doesn't response to overall state aims and licensing principles.

Conclusions of the research. It should be concluded that the scrap metal operations performance as a strategic important business activity with no doubts requests compulsory licensing under contemporary conditions. Nevertheless, the detailed analysis of the actual system of organizational and business relations in the field of the scrap metal circulation indicates the disability of the economic legislation to guarantee the creation and the development of the scrap metal secondary market on the basis and the principles of developed market economies, with the micro entrepreneurship as a background of the system.

The main abstract for the article

The article refers to the research of the nature of public interests in the area of a business activity of the scrap metal procurement, alteration and export licensing. The strategic importance of the field of scrap metal circulation as an industry of metallurgy is determined. The problematic issues and disadvantages of the economic and legislative provision of licensing of the researched activity are considered.

Key words: scrap metal operations licensing, regulation of scrap metal circulation, scrap metal operations.